

1976. MÁJUS

kisdobos

Köszöntjük a KISZ IX. Kongresszusát

Idősebb testvéreitek, a KISZ választott küldöttei fontos tanácskozást tartanak ezekben a napokban Budapesten. Beszámolnak munkájukról, s eldöntik, mit fognak tenni, hogyan fognak dolgozni a jövőben. Biztosak lehettek abban, hogy a kongresszuson elfogadott tervek megvalósításával a ti kisdobos életetek is szebb, vidámabb, érdekesebb lesz.

Köszöntsétek a kongresszus alkalmából az ifjúsági szövetség tagjait — ifjúvezetőiteket — akikkel naponta találkoztok az úttörőcsapatban, akik mindenben segítenek, játszanak, túráznak veletek. Köszöntsük együtt a kongresszust, kívánjunk a küldötteknek hasznos tanácskozást, s kívánjunk az ifjúsági szövetség minden tagjának jó munkát, erőt, egészséget és sok boldogságot!

Május, május, május

E ragyogó szép tavaszi hónap sok kedves élményt ígér és bizonyára hoz nektek, de sokat is vár tőletek.

Május elsejével kezdődik, a munka és a nemzetközi összefogás nagy ünnepével, melynek feledhetetlen órái a vidám majálisok. S végződik a hó utolsó vasárnapján, május 30-án — a gyermeknappal. S közben május első vasárnapján ünnepeljük az anyák napját.

A gyermeknap alkalmával szüleitekkel, rokonaitokkal, nevelőitekkel és az egész felnőtt társadalommal együtt mi, a Kisdobos szerkesztői is sok-sok szeretettel köszöntünk benneteket. Ígérjük, azon leszünk, hogy a Kisdobos a jövőben is érdekes, szép és hasznos újság legyen, és sok örömötök teljen benne.

Május elseje és 30-a között azonban sok munkanap is van. Ez az iskolaév utolsó hónapja, s a ti legfőbb feladatotok a rendszeres és szorgalmas tanulás. Ne feledjétek, a rossz osztályzatot még ki lehet javítani, de a jót is el lehet rontani.

Május egyben a mi nagy jubileumi évfordulónk előtti hónap, hiszen június 2-án ünnepeljük a Magyar Úttörők Szövetségének 30-ik születésnapját. Most van az évfordulóra történő felkészülés utolsó szakasza, amelyben bizonyára mindannyiótokra fontos feladatok várnak.

Fel hát munkára! Aztán jöhet a nyár, amely csakis azok számára lesz majd igazán gondtalanul vidám, akik az iskolaév folyamán minden dolgukat becsületesen elvégezték.

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXV. évf. 5. sz.

Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 664-373

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Dr. Petrus György

Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. Közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámlára.

Megjelenik évenként tíz alkalommal.

Előfizetési díj 1 évre 40,— Ft, I. félévre 24,— Ft, II. félévre 16,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.

Készült a Kossuth Nyomdában. 76.0278. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató

INDEX: 25.442

Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza.

A címlap BIRKÁS ÁKOS rajza, a hátsó címoldal VIDA GYŐZŐ munkája

„...örökre többrekészek"

(Illyés Gyula)

Ratkó József

Zsoltár

Az anyák halhatatlanok.
Csak testet, arcot, alakot
váltanak; egyetlen halott
sincs közülük; fiatalok,
mint az idő. Újra születnek
minden gyerekkel; megöletnek
minden halottal — harmadnapra
föltámadnak, mire virradna.

Adassék nekik gyönyörűség,
szerelmükért örökös hűség,
s adassék könny is, hogy kibírják
a világ összegyűjtött kínját.

Takáts Gyula

Már nem itt

Nagybátyám, akkor mint gyerek,
okarinázott estelente.
Anyám, akkor még kislány,
kedvenc nótáját énekelte.

Nagyapám — régen halott —
hallgatta őket... Így szórakozott.

Anyám meséli sokszor ezt.
Aztán lágyan dalolni kezd.

S míg ő mosolyog, addig én,
mint akit vadul torkonragadtak,
elcsuklom s hogy ne lássa ő,
megnézem, nyitva-e az ablak?

Mert érzem, amint mosolyogva száll,
e szép derűben száll a rózsaszál,

mely szült és épp e halk mosolyban
már nem itt jár, de fent a csillagokban.

József Attila

Altató

Lehunyja kék szemét az ég,
lehunyja sok szemét a ház,
dunna alatt alszik a rét —
aludj el szépen, kis Balázs.

Lábára lehajtja fejét,
alszik a bogár, a darázs,
vele alszik a zümmögés —
aludj el szépen, kis Balázs.

A villamos is aluszik,
s míg szendereg a robogás,
álmában csönget egy picit —
aludj el szépen, kis Balázs.

Alszik a széken a kabát,
szunnyadozik a szakadás,
máma már nem hasad tovább —
aludj el szépen, kis Balázs.

Szundít a labda, meg a síp,
az erdő, a kirándulás,
a jó cukor is aluszik —
aludj el szépen, kis Balázs.

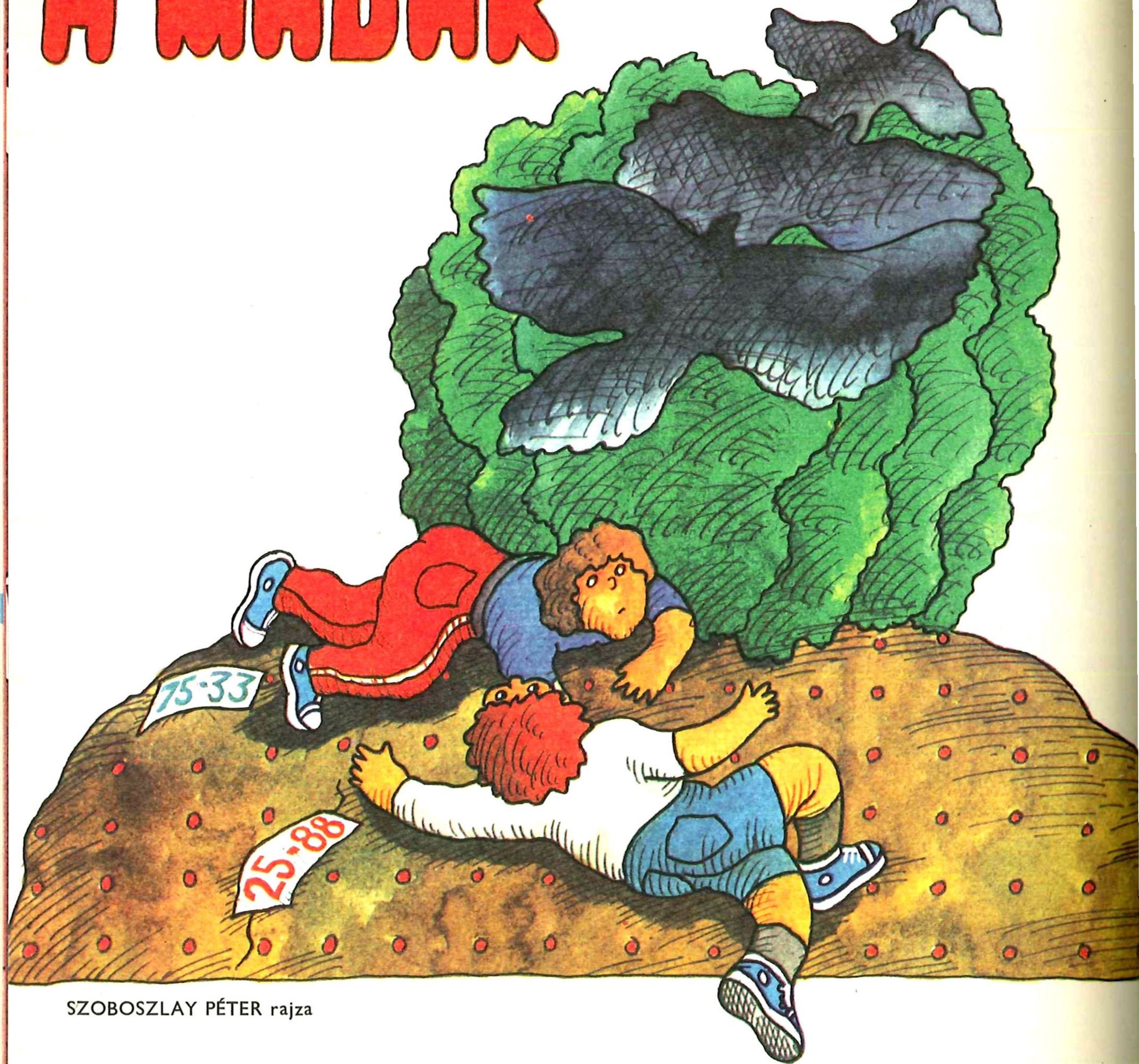
A távolságot, mint üveg-
golyót, megkapod, óriás
leszel, csak hunyd le kis szemed —
aludj el szépen, kis Balázs.

Tűzoltó leszel s katona!
Vadakat terelő juhász!
Látod, elalszik anyuka —
aludj el szépen, kis Balázs.

TARBAY EDE

A MADÁR

SZOBOSZLAY PÉTER rajza

Szárnycsapás nélkül ereszkedett alá, belefúródott a bokorba, ahol a fészke lehetett, a levelek még megrezdültek utána, azután minden mozgás megállt, még a lélegzetüket is visszafojtották.

A madár fekete volt, sűrű és fekete tollú, csak a szárnyak vége ragyogott — a fekete tollak is ragyogtak, de a szárnyak vége máshogy, mert az vakítóan fehérlett — így ereszkedett alá, szemük láttára, a napsütésből az árnyékba, hogy aztán magába zárja a bokor.

Egymásra néztek.

Nemrég még ellenségek voltak.

Kúszva és mászva, lapulva, megfeszült testtel kutatták egymást, aztán menekültek és bújtak, nem a másik elől és nem a másikat üldözve, hanem csak egyszerűen egyik test a másik test elől, ugyanúgy fúródva bele a bokorba, mint az imént a fekete tollú madár, de a bokrok nem rejtették eléggé őket és ebbe bele kellett pusztulniuk.

Haláluk nyomai ott hevertek mellettük a földön, a négyjegyű, papírra festett számok: 25-88 és 75-33. Mintha autók rendszámtáblái lennének, vagy telefonszámok töredékei, nagyanyáik emlékével együtt elporladó számok, egy érthetetlen világ utolsó nyomai.

Most egymás mellett ültek, közel a bokorhoz.

— Szarka — suttogta az egyik, a másik meg bólintott.

Nem akart beszélni, mert félt, hogy megzavarja.

— Várni kell — gondolta —, kivárni, amíg magától előjön. Talán nem repül el nyomban, itt marad a szemünk előtt, figyelhetjük és az is lehet, hogy közelebb jön hozzánk, egészen közel, szinte kinyúlhatunk érte, megfoghatjuk.

— Mit gondolsz... — mondta újra az első, de a másik intett neki, a szemét és a fejét mozdította, hogy hallgasson, és ő erre valóban elhallgatott. Azt akarta megkérdezni, hogy a fészke itt van-e, és már tudta, hogy a kérdés fölösleges. Persze, hogy ott van, ebben a bokorban, azért repült oda, azért szállt rá olyan biztonságosan, azért tűnhetett el egyetlen pillanat alatt.

Oldalt nézett.

— Nem hallom a lélegzetét — gondolta —, mintha valóban halott lenne és én is az lennék, pedig most ott van mellettem, az imént, amikor még nem láthattuk egymás arcát, még a szívét is hallottam. Ugyanúgy vert, mint az enyém, ugyanolyan szabálytalanul, és a szuszogása is olyan volt, mint az enyém. Az igazi persze az lett volna, ha egymást olvassuk le, de talán mégis így jobb, mások kiáltottak ránk, talán azért is fekhetünk most egymás mellett ilyen nyugodtan. Hősi halottak, ismeretlen katonák — itt mosolyognia kellett —, ha valaki idegen találna ránk, nem tudná, hogy melyikünket melyik sírba tegye, ha egyáltalán lenne sír. Az egész csak játék. Semmi. Igen, semmi.

Újra oldalt nézett, rá a másikra, és akkor vette észre, hogy a homlokáról — igen, akkor vette észre először —, a homlokáról vér szivárog.

— Az arcod — mondta, de a másik nem törődött vele.

— A homlokod — mondta újra, de nem kapott választ, így elindult, lassan óvatosan kúszott hátrafelé. Emlékezett rá, hogy a közelben — menekülése közben — forrást látott, nem nagyobbat, mint a két tenyere, talán a madár is azért fészkelt ide — egy forrást, amibe most belemárthatja a zsebkendőjét.

A víz mellett fölállt egy pillanatra — jó volt egy kicsit kiegyenesedni, megropogtatni a csontokat —, azután máris kúszott visszafelé, de úgy, hogy a másik oldalra kerüljön, arra, ahol a vér szivárgott.

Nagyon kellett vigyáznia arra, hogy a zsebkendő ne piszkolódjon be, és arra is, hogy ne üssön zajt, nehogy a madarat elriassza. Érezte, mind a kettő fontos, nem neki, hanem a társának — azt, hogy a barátjának, nem mondhatta, mert nem ismerte, itt és most találkoztak először, ahogyan egymásra vadásztak, menekültek egymás elől és üldözték egymást, tehát nem neki, hanem a másiknak volt fontos, és a kettő együtt mégis az ő számára volt lényeges, ezen a napon a leglényegesebb.

Amikor odaért a másik mellé, egészen közel a homlokához, látta, hogy a seb nagyobb, mint gondolta, azért is szivárgott még mindig a vér.

„Milyen jó" — gondolta — „hogy észrevettem a forrást és le tudom mosni."

A másik az érintéstől egy pillanatra megborzongott, a víz hideg volt, a zsebkendő érdes, de a mozdulat, ahogy letörölték a homlokát, mégis jó volt.

— Köszönöm — mondta, és megérintette a kezét. Nem nézett rá, a bokrot figyelte, hátha előjön a madár.

Távolról, az erdő széléről hangok hallatszottak: vezényszavak, sípszó.

— Úgy látszik, vége — gondolták egyszerre és azt is, hogy menni kell.

Egymásra néztek és feltápászkodtak.

Az első lépésnél ág reccsent a lábuk alatt, korhadt és hosszú ág, amit eltakart az avar, ami az alá a bokor alá nyúlt, ahová a madár is repült.

Megremegett a bokor, egy pillanatra szinte megnyílt előttük, de a madár nem jött elő.

— Nézzük meg.

— Nézzük.

— Most már úgyis mindegy.

Odaléptek és széthajtották az ágakat, de semmit sem találtak.

Fészeknek se volt ott semmi nyoma és tollpihe se.

Semmi.

Elindultak.

Már közel az erdő széléhez majdnem, azt mondta az egyik — kezében még mindig ott szorongatta a vizes zsebkendőt —, hogy talán nem is volt ott semmi.

De aztán meggondolta magát.

Előttük, hirtelen, újra feltűnt a madár.

Szárnycsapás nélkül emelkedett föl, hogy honnan, honnan nem, maguk sem tudták...

Milyen szerencsések is vagytok

VLAGYIMIR SZUHOMLINSZKIJ

Ma első ízben jöttek a kicsinyek iskolába. Elkísérte őket az édesanyjuk, aztán ott maradtak a tanító bácsival a zöld réten, egy magas hársfa alatt.

Iván Filippovics, a tanító idén tizedszer fogadja az elsősöket. Fölvezeti majd őket is a 4. osztályig, mint az eddigi tanítványait, s ezzel az ő iskolai munkája során épp a 40. évét fogja betölteni.

A tanító barátságos, vidám szemei belétekintenek a gyerekek barna és kék szemeibe.

— Gyerekek! Láttátok-e már napfelkelte előtt a pirkadó ég alját? — kérdezi Iván Filippovics és simogató tekintetére a gyerekek mosollyal felelnek.

— Nem! Nem láttuk! — mondják egymás után a gyerekek.

— Hát azt láttátok-e, hogyan issza a fülemüle a harmatot?

— Nem! Nem láttuk!...

— És azt, hogy a dongó hogyan tisztogatja a szárnyait, mielőtt elrepül a virágról?

— Nem láttuk!

— Hm, milyen szerencsések is vagytok ti... — mondja elgondolkodva a tanító. — Ezt most mind-mind meg fogjátok látni! Elvezetlek benneteket a tópartra, s ott majd meglátjátok, hogyan pirkad meg a hajnal. Elbújunk majd egy bokor mögé, és visszafojtott lélegzettel megfigyeljük, hogyan issza a fülemüle a harmatcseppet, miután fölébredt. Azután odamegyünk majd egy szép, nagy virághoz, ott pedig rajtakapjuk a dongót, aki a virág kelyhében aludt, s amikor fölébred, megtisztogatja a szárnyait.

— Kora tavasszal megállunk majd egy fa mellett, amelyet már átmelegített a nap. Ni, ni, mi ez? A kéreg alól kikandikál valami: élénken, gyorsan. Ez a „napocska". A legkorábban ébredő bogárka. A melegtől már fölébredt, de fél kimászni a szabadba: köröskörül még hó van.

— Ti nagyon szerencsések vagytok, gyerekek, mert ti ezt mind-mind meglátjátok majd!

TÓTH ANTAL fordítása

Kovács Lajos

Lerajzolom a Balatont

Ordít a szürke szél:
loccsantó.
Rásüt az arany Nap:
szippantó.

Nagy kazalvirágok
nyitnak ki Somogyban,
kék papírgólyákat
billent a Balaton,

csattog a vitorlás
nedves az inge,

zöld nadrágban a Bakony
leguggol a vízre.

Káldi János

Kék dal

Zeng az ég, a kék harang,
bűvölően, mint a lant.

Hallgatja a fű, a fa,
a gyors-fodrú, nagy Duna.

Áhítatos figyelem
minden virág a hegyen.

A madárhad fönt a fán
csodálkozik kék dalán.

Fülelik a gyerekek
a bűbájos éneket.

Megtanulják dallamát,
s fújják egész nyáron át.

GÖRÖG JÚLIA rajzai

Szveta szőke, vékonyka kislány. Könnyű mint a pehely. Egy pillanatig sem tud egy helyben maradni, mintha a vihar űzné folyton.

— Mama, menjünk az erdőre málnáért — kérleli anyját.

— Korai még az idő arra — válaszolja az anyja. — Tányenka és Dunya is üres kosárral jött haza.

A hatalmas erdőben csak most virágzik a málna. A fehér virágok mint kíváncsi szemek nézik az erdei világot: a fenyőfák vastag ágait, a törzsükön lefolyt gyantát, a hangyabolyokat, s nézik kis szomszédaikat — a galagonyabokrokat, melyeknek levelei három kis szívet formálnak. Az erdő szélén több a napfény, melegebb van, és sűrűbb a málnás.

— Tovább, menjünk tovább — sietteti az anyját Szveta. — Az irtáshoz a dombra.

A kis dombot minden oldalról éri a napfény. Fenyőcsemetékkel van beültetve, de még kicsikék, semmi árnyékot nem vetnek, és a málna itt korábban beérik.

— Na, mit mondtam! — örvendezik Szveta, s elkezdi szedni a piros málnaszemeket. Mindet a vödörbe, egyet sem a szájába.

— Finomak és nagyok! — szól az anyja. — Tejjel fogjuk enni.

Megtelt az anyja befőttesüvege, s megtelt Szveta kis vödre is — púposan. Utána maguk is lakmároztak.

Kiérve az erdőből Szveta megkérdezi:

— Hogy megyünk haza? A kertek alatt vagy az utcáról?

— A kertek alatt! Arra közelebb!

— Menjünk az utcáról — kérte Szveta. — Arra sem sokkal messzebb.

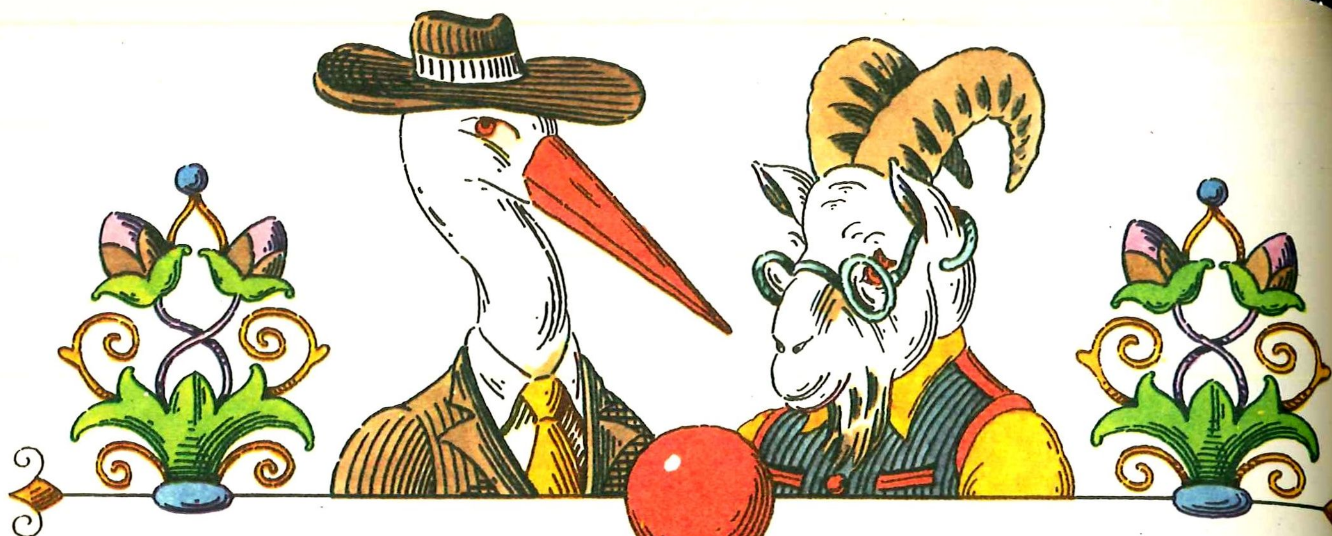
Az anya és a lánya mennek a falu utcáján. Az ablakokon kinéznek az asszonyok és a gyerekek.

— Ni, csak! Milyen szerencsések!

— Ni, csak! Megérett a málna!

Ha a kertek alatt mentek volna, ki tudta volna meg, hogy Szveta és a mamája ilyen szerencsések? És mindenki azt hinné, hogy a málna még éretlen.

KELEMEN SÁNDOR fordítása

Gyárfás Endre

A kalapos gólya

Kalap alatt
kelepelek.
Békák, halak,
tiszteljetek!
Kótyagos a kócsag,
kanalas a gém,
búbos a banka, mint a vöcsök;
de ki hord kalapot?
Ugye, csak én?

A kalapom pompás kalap:
széles karimája alatt
nem ér a szél, nem tűz a nap,
esőtől is óv e kalap.
Nemrég vettem Tóvásáron
halpénzért — és olcsó áron.

Ha behorpad, a csőrömmel
addig-addig kalapálom,
amíg újra szép lesz, ép lesz:
valóságos kalap-álom!

Amióta kalapom van,
azt forgatom kobakomban:
mondjam-e, hogy „kelep-kelep”,
vagy inkább, hogy „kalap-kalap”?
Ám ha erről felismernek
mind a békák, mind a halak,
elkerülnek... s én éhkoppot
nyelhetek egy kalap alatt.

Simon Lajos

Kecske szabó

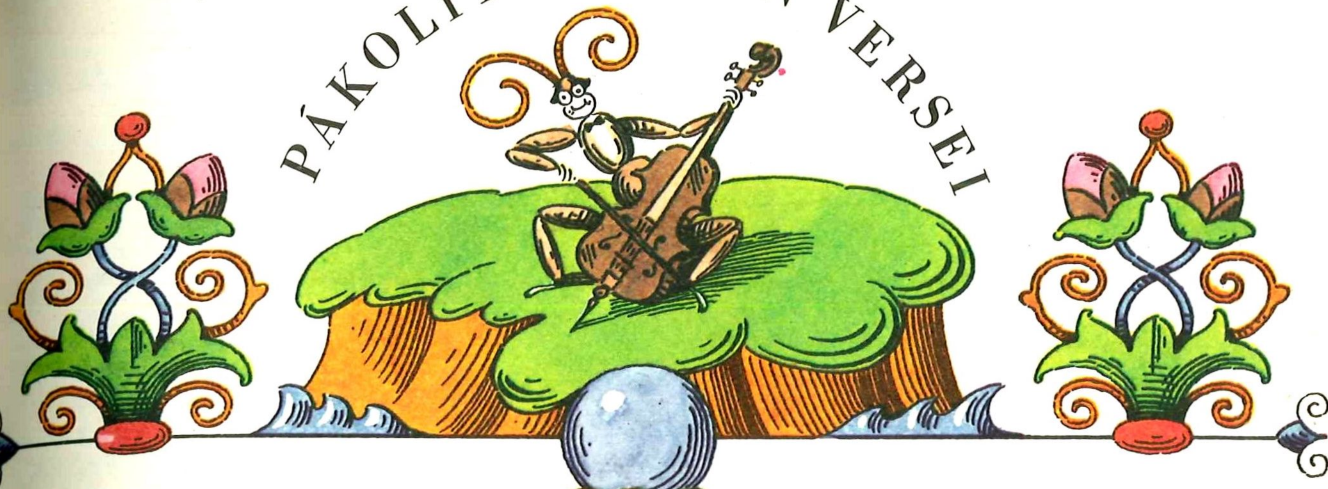
Kecske szabó, a jó öreg,
mikor a nap még fel sem kélt,
szakállát megfésülte és
a műhelyébe mendegélt.

Mert hajtotta a szűk idő
— és egy mester nem tespedhet el —
hosszú kabátot kér az őz,
a nyúlnak kurta lajbi kell.

Dolmány a szürke varjúnak,
rókának ködmön, jó meleg,
tehénnek selymes pongyola,
libának frakk, mert bálba megy.

Kecske szabó, a jó öreg,
napestig elvarrogatott,
s midőn töklámpaként a hold
felfénylett, haza ballagott.

Mikor a friss alomra dőlt,
fárasztó munkája után
— álmában kilenc elefánt
átbújt a varrótű fokán...

Kínálgató

Gólyapapa, nyakigláb,
csupa csőr, meg csupa láb;
lábán piros harisnya,
a szél csípte pirosra:
kapkodja és bokázik,
meg se áll már hazáig;
nagy a fészek, legalább
hét-nyolc venyige-nyaláb;
peremén a gólyafi
próbálgatja szárnyait;
gólyamama egyből szól,
ha valami nem megy jól;
(vitorlázó-repülő
volt a mama azelőtt)
gólyapapa betoppan:
Na, nézzétek, mit hoztam!
kínálja a gyereket:
Nesze, kövér brekeke!
de a kölyök rá se néz,
szárnytollával pücsköréz;
mamája is kínálja,
kínálgatja, hiába;
kérlelik a kisgólyát:
Kapd be már, a nemjóját!
a kisgólya nagybolond,
nem kell neki békacomb;
gólyapapa kifakad:
Ne uraltasd magadat!
most nem köll a jó ebéd,
de ha nem lesz, megennéd!

Gyík-menyegző

Gyík-gyík-gyík
sejhaj gyík,
három a tánc, kezdődik!

Cincognak a muzsikások,
friss csárdásra rakd a lábod!

Gyík-gyík-gyík
sejhaj gyík,
a bőréből kibújik!

Égigérő örömömben
én se férek a bőrömben!

Gyík-gyík-gyík
sejhaj gyík,
megcsókolok valakit!

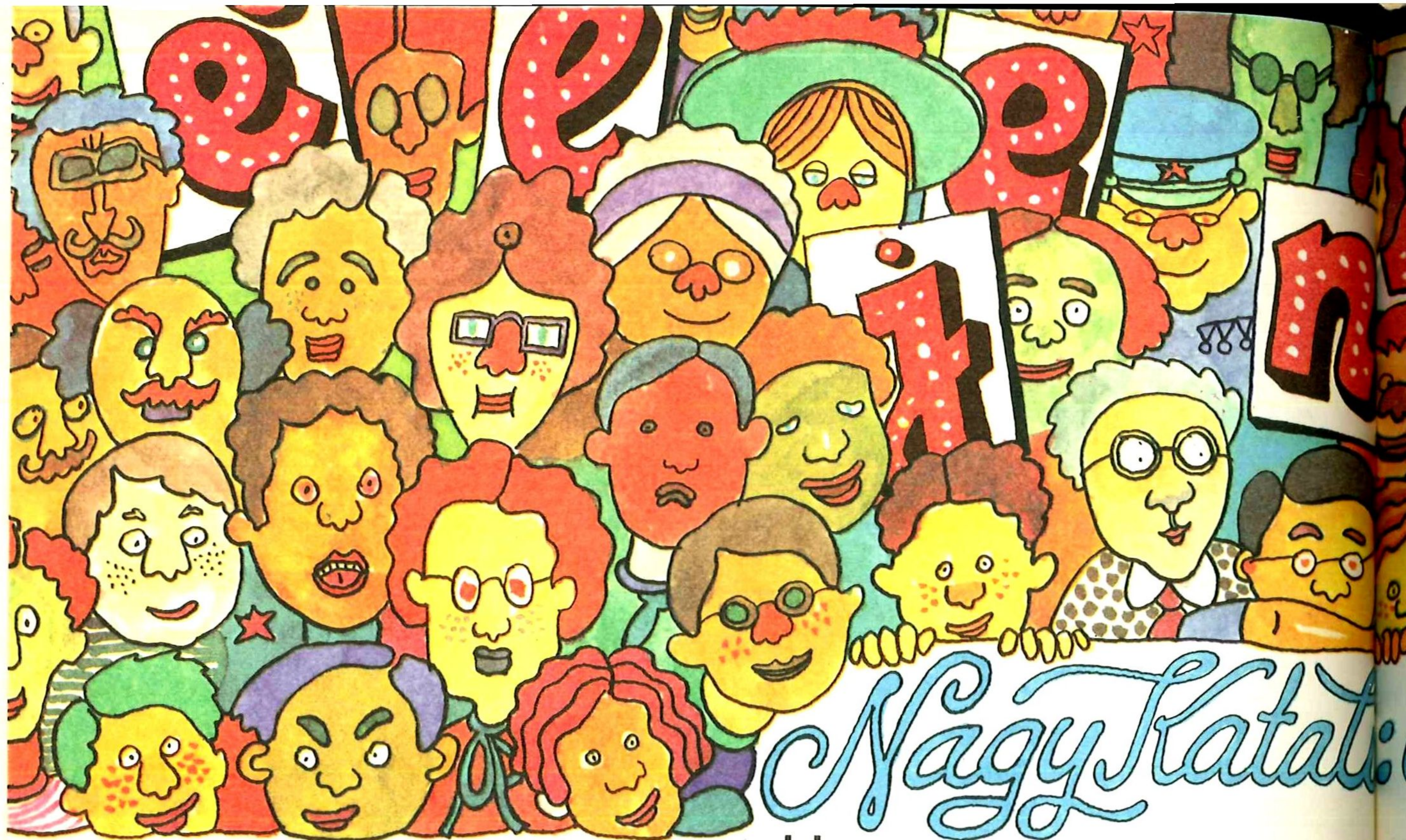
Ha már megvan a menyasszony,
vigyázz, hogy el ne szaladjon!

Gyík-gyík-gyík
sejhaj gyík,
járjuk-ropjuk reggelig!

Lánci-lánci eszterláncban
röppenjünk a pörge táncban!

Gyík-gyík-gyík
sejhaj gyík,
mulatozzunk hét napig!

VIDA GYŐZŐ rajzai

Kányádi Sándor versei

Kívánság

Kútnak lenni volna jó,
utas-itatónak,
diófának, vagy a fán
füttyentő rigónak.
Rigófüttynek volna jó,
lenni bár egy hangnak;
jönni-menni volna jó,
akárcsak a harmat.

Zápor

Májusi zápor,
öntözd meg a földet,
engemet is öntözz meg,
hogy egy kicsit nőjek:

egy araszt, kettőt,
az se baj ha hármat;
tudom édesanyámék
elcsodálkoznának.

Ha hibás fányreklámot látok, ahol a szövegben kialudt néhány betű, első úttörőcsapatom jut eszembe mindig, és a május elsejei felvonulás. Huszonnyolc évvel ezelőtt történt, jó régen! Életemben először vettem részt május elsejei ünnepségen, igaz, mindjárt kettős szereposztásban. Reggel a gyerekeket vittem a felvonulásra. Ez volt az első izgalom. Délután a második: felléptünk a majálison. A kerület ifjú tanítóiból alakult népi tánccsoport mutatta be művészetét — így kiabálta kézi hangszórón az a kedves vasutas, egyik tanítványom apja.

A felvonulásban fontos szerepünk volt: a kerület dolgozói előtt ment a mi csapatunk, az előtt is a legjobb tizenkét úttörő. Azért tizenkettő, mert ennyi volt a betű éppen: ÉLJEN MÁJUS 1! A fölkiáltójelet külön gyerek vitte. Mindenki betűt akart vinni, nehezen egyeztünk meg, kiből legyen fölírás. Akire szavaztak, nem mindnek volt fehér inge, pedig úgy a szép... Nagy nehezen összeszedtük, egymástól is, a családból is kaptak kölcsön. A betűket az üzemben festették, akkora volt mindegyik éppen, mint egy-egy gyerek.

Reggel korán indultunk. A város szélén volt a mi iskolánk. Mire a felvonulás helyére érkeztünk, már jól ki is fáradt a csapat. Tagadták, legénykedtek, hogy akár vissza is fordulhatunk, kezdjük elölről a gyaloglást, nekik meg se kottyan. De a várakozást nehezen tűrték. Nagyon sokat kellett várnunk, emlékszem. Túl korán érkeztünk, vagy túl későn, nem tudom, csak toporogtunk a mellékutcában, mindig más csoportok fordultak be a fő-térre, és nem mi. Egyre nyugtalanabbak lettek. Sorba jelentkeztek, hogy szomjasak, és szemrehányóan néztek rám, hogy nem tudok vizet teremteni. A lányok keserves arccal üldögéltek a kerítések padkáján, később még a földön is. Volt aki lefeküdt. Feküdtek ott az aszfalton fehér ingben,

OROSZ ISTVÁN

kölcsön ingben... A fiúk viszont megvadultak a fáradtságtól, rohangáltak, vívtak a betűkkel. Mire rendbe szedtem őket valahogy, eltűntek a lányok. Az egyik erkélyről kiabáltak, integettek, hogy menjek én is, kaptak vizet, amennyi csak kellett, és még málnát egy-egy pohárral. Mire lekönyörögtem őket az erkélyről, eltűntek a fiúk. Úgyhogy mikor csoportunk végre bekanyarodott a térre, a felírásból már csak annyi maradt: É E Á U —, és mögöttük kóválygott még a fölkiáltójel. Az összes mássalhangzó hazament.

Délután a ligetben láttam őket viszont. Bevallom, nem örültem. Már javában roptuk a táncot a színpadon, amikor a földön ülő közönség közt felfedeztem az én kis csapatom. Nem volt nehéz! Fejük felett ott ágaskodott valamennyi mássalhangzó, mert beszúrták maguk mellé a földbe a rudakat. Amikor megismertek engem a táncosok közt, előrenyomultak, rákönyököltek a dobogó szélére. Nemcsak ők, idegen gyerekek is figyelték a táncot, kritizálták jó hangosan.

— Az a miénk, az ott, ni! — mutatott rám az M betűs.

— No hiszen! — csúfolódott egy idegen, körülötte vihogtak még mások is.

Több szó nem esett. Csak eltűntek a könyöklők mind egy perc múlva. Tudtam, hogy a dobogó alatt most védenek meg engem az enyémek. Szólt a harmonika, csattogott a papucsunk, a párom meg rámpisszegett, mert eltévesztettem a lépést. Ő a szomszéd iskolában volt tornatanár, nagyon tudott táncolni.

A közönségnek igencsak tetszett a műsorunk. Tapsoltak, éljeneztek. Követelték, hogy ismételjük meg a táncot. A tömeg fölött ott ugrált a maradék-felirat: L J N M J S 1. A gyerekeim döfködték a betűkkel a levegőt, úgy ünnepelték a sikerem.

Osvát Erzsébet

Gesztenyevirágok

Május van. Minden,
minden de vidám!
Fehér virág virul
a gesztenyefán.
Lámpásként világít
az esti sötétnek.
A virágIámpások
fehér fénnyel égnek.
A fasor, mintha épp
a díszszemlén állna:
meg sem rezdül fodros,
hófehér virága.
Az ezüst hold némán,
kereken rágyog,
csodálják csillogó,
kíváncsi csillagok.

Becsukódnak lassan
a virágszemek.
Virraszt a telihold.
Zászlók lengenek.

A dobókockás játékok szabályai szerint játsszuk.

3. Őrsünk közösen indulót készített. Kettőt előre lépek.

7. Kirándultunk, szalonnát sütöttünk. Kétszer dobok.

11. Sakkoztunk. Mivel a játszmát elvesztettem, megsértődtem. Veszíteni is tudni kell. Egyszer kimaradok a dobásból.

16. Tankönyveim tiszták, év végén átadom őket a következő osztálynak. Ez is takarékosság. Kétszer dobok.

1959-ben az úttörők annyi papírt gyűjtöttek, hogy abból 17 millió darab 40 lapos iskolai füzet készült.

18. Reggelenként nyitott ablaknál tornázom. Kétszer dobok.

21. Írásból nem sikerült javítanom. Kettőt visszalépek.

25. Anyák napján együttesen köszöntöttük az őrs minden édesanyját. Hármat lépek előre.

28. Ebben a hónapban a mi őrsünk gondozza a hősök sírját. Négy lépést előre.

33. Fényképezni tanulok, de nem figyeltem, így barátnőmnek 4 keze lett a fotón. Egyszer nem dobok.

37. Gyűjtjük a játékokat. Két lépést előre.

40. Nem ügyeltem a kölcsön kapott könyvre, ezért két lépést visszaballagok.

47. Bélyeget, jelvényeket, préselt növényeket gyűjtünk, ezeket kiállítjuk. Két lépést előre.

50. Rendszeresen olvasom sajtónkat, ezért egymásután háromszor dobok.

Lapjaink a Dörmögő, Kisdobos, Pajtás „gazdája" az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat 25 éves.

55. Kirándultunk az Úttörővasútra. Kettőt lépek előre.

1948. április 11-én történt az első kapavágás. 10 km hosszú a vasút, a Széchenyi-hegy és Hűvösvölgy közt jár, alagútja, viaduktja van.

BIRKÁS ÁKOS rajza

59. Őrsünk családi összejövetelt t tott, a kiszes nagytestvérek és szüle meséltek életükről, munkájukról. rággal kedveskedtünk, hármat előre pek.
63. Megtanultam kerékpározni. romszor dobok.
66. Hasznos fémhulladékot gyűjtü Sajnos a versenyben utolsó lett ezért kettőt visszalépek.

1958-ban az akkori úttörők annyi v gyűjtöttek, hogy mennyisége elég lett na az Erzsébet-híd felépítésére.

69. Faliújságcikket írtam arról, a szüleim saját úttörőkorukról mesél Hármat dobok.

1946. június 2-án alakult meg a gyar Úttörők Szövetsége.

73. Időbeosztás szerint tanulok, sp tolok, szórakozom. Kettőt dobok.
77. A végzős nyolcadikosoknak me petést készítünk, Négy lépést elő
81. A mozgalom 30. születésnapjára készítjük az egyenruhákat, babákat töztetünk. Hármat előre lépek.
83. Kéknyakkendőm magam mos vasalom. Egymás után hármat dob

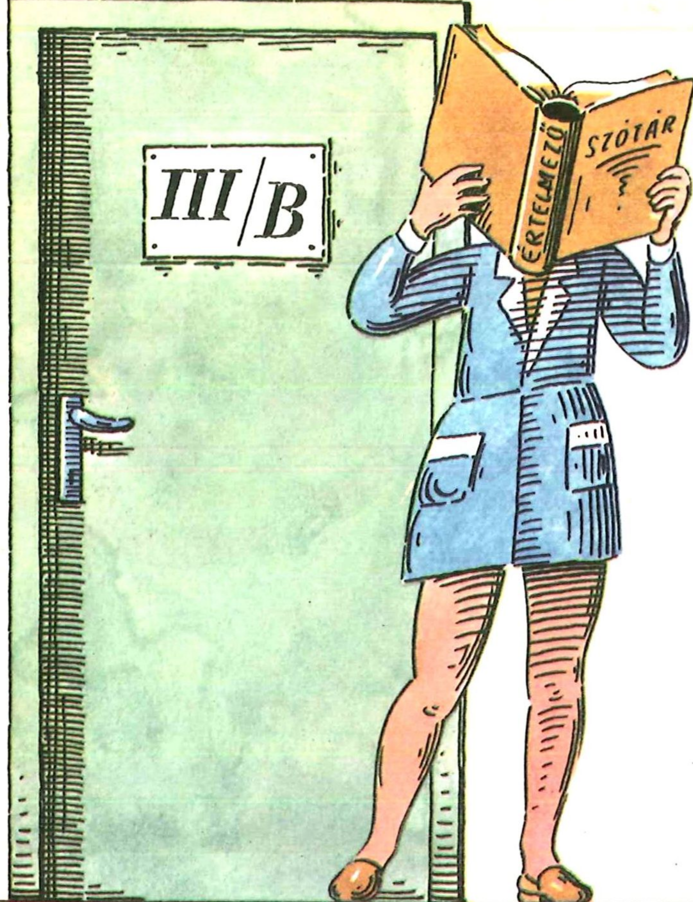
1947-ben az akkori kisdobosokat tácsaládnak nevezték, kávészín n kendőt viseltek piros gyűrűvel, az útt pedig kéket. 1948 őszén kaptak a kor beliek kéket, az úttörőké kék volt p szegéllyel.

87. Egy testvérmegyei kisdobossal velezek, de kétszer nem válaszol neki, ezért kétszer nem dobok.

Minden megyének van budapesti vérkerülete. A VII. Országos Úttörőt kozón ők látják vendégül a pajtásoka

90. Környezetismereti órán két ö kaptam. Ezért kétszer dobok.
94. Őrsömmel együtt figyelem a rá a televízió műsorát, és együtt olvas a találkozóról szóló újságcikke Hármat előre.

Az első úttörőtalálkozó 1955. ápri ban volt. 5000 vidéki pajtás ünnepe budapestiekkel együtt.

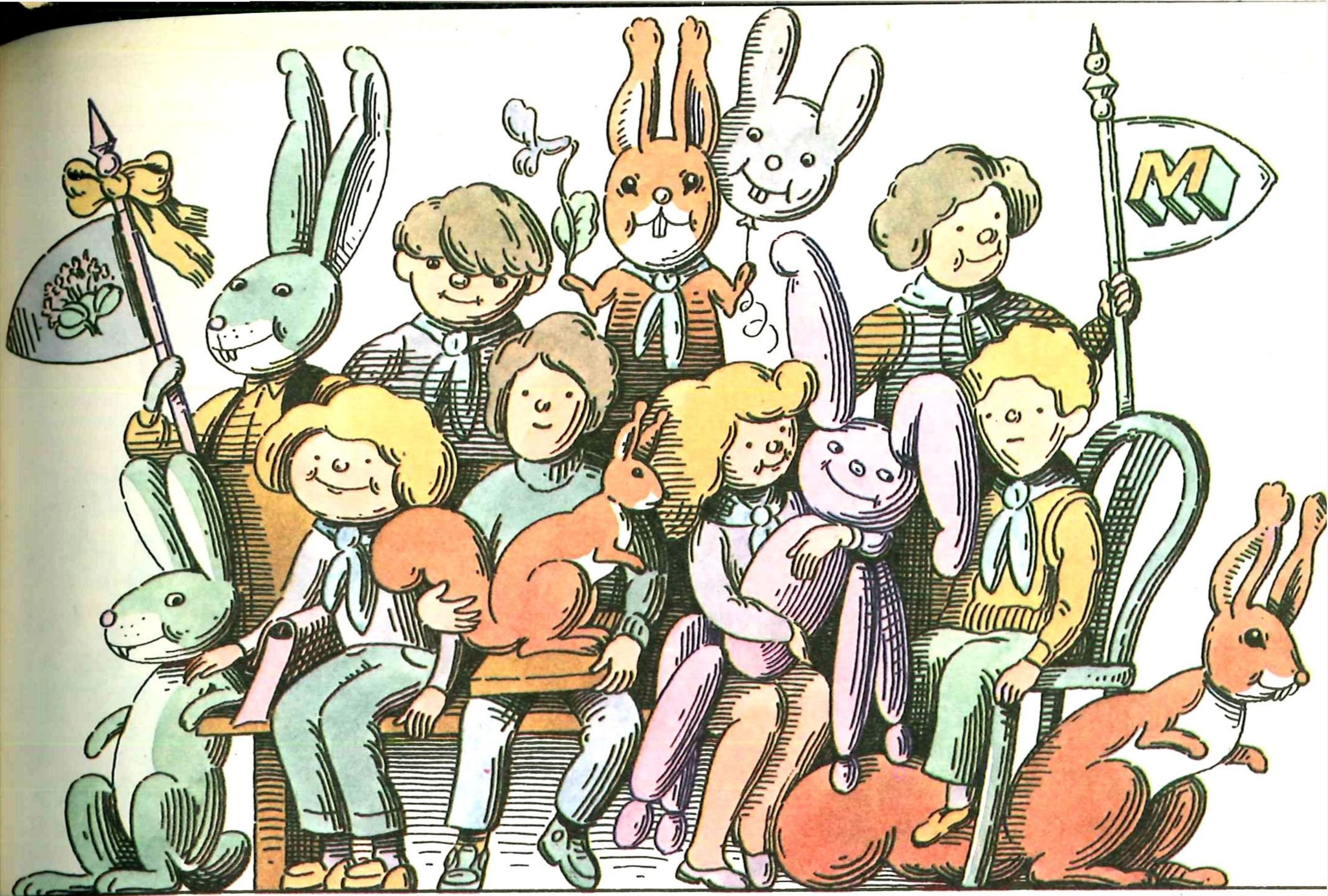

Szereplők:
a harmadik bé
Nyuszi,
Mókus,
Ibolya őrse,
Tanító néni,
Pircsi
hatodikos úttörő
Ezenkívül szükséges
egy **Értelmező Szótár,**
melynek
igencsak nagy szerepe lesz
történetünkben.

Nem kell függöny —, a szereplők nyílt színre vonulnak be, egyenruhában. Lócákra, székekre — ami éppen van — leülnek, nagyon csendesek és fegyelmezettek. Az őrsi jelképeket részben zászlójukon, részben valamilyen más formában viselik, így ibolya látható az Ibolya őrs tagjainak ingén, nyuszi, mókus a kis kabalaállattól kezdve a nagy rongynyusziig, és szertári kitömött mókusig a Mókus és Nyuszi őrsbelieknél.

Joó Katalin: KI LEHET

Pircsi: *(fel-alá sétál, kezében az Értelmező Szótárral. Láthatóan vár valakit. Amikor a Tanító néni belép, illedelmesen megkérdi)* Kezdhetjük? *(Mire az bólint és Pircsi a Szótárból olvasni kezd)* Ve-te-rán... Valamely mozgalom régi harcosa, szakma és foglalkozási ág egykori úttörője, régi művelője... Tehát ki lehet veterán?
Gyerekek: *(kórusban mondják, nagyon tagoltan, lassan)* Valamely mozgalom régi harcosa...
Pircsi: Megkérem a tanító nénit, hogy az általa meghívott veteránt hívja be! Ti pedig nagyon figyeljetek, jegyezzetek, mert nem lát az ember naponta veteránokat! *(szigorúan)* Nahát!
Tanító néni: *(bólint, kimegy. Hosszú csend. A gyerekek nyújtogatják a nyakukat, figyelik az ajtót. Aztán suttogás, látható a türelmetlenségük, hisz nem jön az, akit várnak)*
Tanító néni: *(belép, csendesen megáll)*
1. Ibolya: Na hiszen! Nem jött el!
1. Nyuszi: Érthető! A veteránok öregek, fáradtak. Talán megbetegedett?
2. Ibolya: *(komolyan)* De kár, hogy nem jött senki...
Ibolya őrs: *(fejüket lógatják)* Nem jött senki!
Tanító néni: *(mosolyog)* Nem jött senki?
Nyuszik, Ibolyák, Mókusok: *(fejüket csóválják)* Sen-ki... Csak a tanító néni...
Tanító néni: Tehát nem jött el a vendég...
Mind: Nem jött el a veterán...
1. Nyuszi *(felpattan)* Hacsak!... *(Többiek vele együtt felugrálnak, nevetgélnek, most értették meg a helyzetet!)* Hacsak! Hacsak!
Pircsi: *(komoly arccal, hóna alatt a Szótárral)* Tanító nénink kiment, úgy biz'ám—, és bejött mint ve-te-rán! *(tapsolnak, nevetnek)*
Tanító néni: *(velük nevet, aztán csendet kér)* Bizony, és most be is mutatkozom! Valamikor, 1948-ban volt egy nagylány, nem sokkal idősebb Pircsinél, aki nagyon szerette a gyerekeket. Három évvel a háború után nem gondolhattam tanulásra. Heten voltunk testvérek, akár a mesében, s én voltam a legidősebb. Aztán egyszer, épp az állatokkal bajlódtam, amikor az iskolából üzentek, menjek, segítsek, mert valami kezdődik! Akkor alakult meg az úttörőcsapat. Így kerültem az úttörők közé, s bár nem lehettem jómagam már úttörő, mivel idősebb voltam, amolyan ifjúvezető lett belőlem. Akkor csapattitkárnak hívták. A csapatunk száma alacsony volt, kétjegyű. Tudjátok, minél idősebb egy csapat, annál kisebb számmal jelölik a csapat számát. Aztán tanultam, vizsgáztam, megint tanultam, megintcsak vizsgáztam... És három év múlva már taníthattam! Addig is sokat játszottunk a gyerekekkel. Néhány játékunkat, dalunkat ti is megtanultátok már!
Mind: *(eljátszák az „Úttörők vagyunk mi, vidám gyerekek" kezdetű dalos játékot — lásd KISDOBOS 1976. márciusi számában)*
Tanító néni: *(velük játszik, aztán leülnek és ő folytatja)* Az Úttörőköztársaság építkezésén is dolgoztunk!
1. Mókus: Az ugye a mai Csillebérc?
Tanító néni: Bizony, az! És az Úttörővasút építkezésén is! Hej, de feltört a tenyerem!
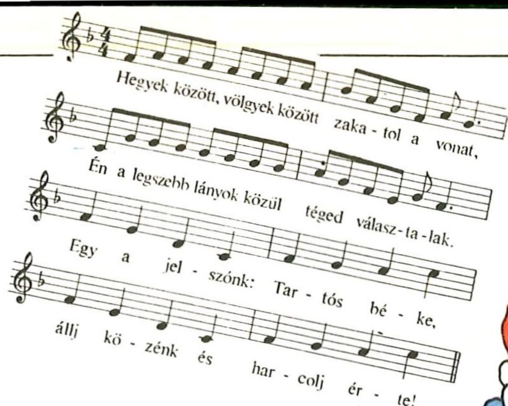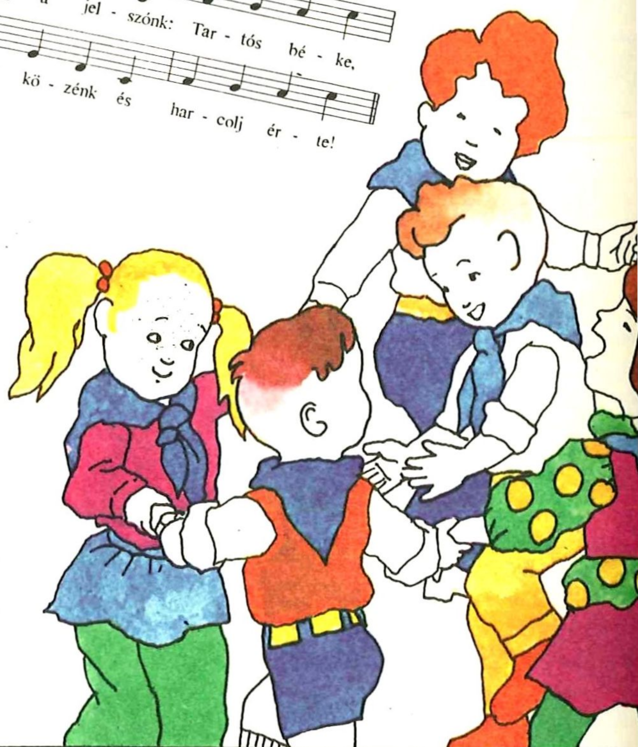

A VETERÁN?

VIDA GYŐZŐ rajza

1. Ibolya: *(szinte szégyenlősen)* Mi meg panaszkodunk, ha egy kis vasat gyűjtünk és bepiszkoljuk a kezünket!
2. Ibolya: Pedig a vasúton mi már csak utazunk és nem ásunk! *(ezen nevetnek)*
Tanító néni: Az akkori kisdobosokat úgy hívták, hogy pajtáscsalád. És harmadikos korukig voltak azok. Negyedikben már úttörőkké avatták őket. Próba volt akkor is. Általában egy akadályversenyen volt próbázás. Vasárnaponként kultúrműsort tartottunk, amolyan „Ki mit tud"-ot. Erre minden úttörő vagy pajtáscsaládbeli gyerek még két barátját hozta magával. Folytatásos játék lett belőle, mert délig csak-csak bírtuk étlen szomjan, de azután már abbahagytuk. Így jutott belőle két hónapon át vasárnapokra! Volt ott, akár a tévében — szólóéneklés, bohócjelenet, időszerű strófák, ami éppen jött. Téli vásárt is rendeztünk: a gyerekek rongyból készítették, gyönggyel, selyemmel bársonnyal öltöztették a babákat. Sálat kötöttek, sapkát horgoltak. A bevétel a táborozásra ment. Sátrakat a katonáktól kaptunk, és bográcsban főztünk, mi magunk! Persze, az a táborozás inkább ma mozgótúrának számítana, hiszen nem volt egyhetes sem... *(elmélázik, és sóhajt)* Aztán, egyszercsak levelet kaptam. És a pajtás címzés helyébe elvtárs került! Mint diszes ifjúvezető — vagyis a KISZ-nek akkor Dolgozó Ifjúság Szövetsége volt a neve — megszoktam ezt a megszólítást, de azért ez más volt...
1. Mókus: Én tudom! Párttag lett a tanító néni!
Tanító néni: *(felnevet)* Úgy bizony! És iskolára küldtek! A férjem ismeritek?
Ibolyák, Mókusok, Nyuszik: *(kórusban)* Persze, kirándult is velünk!
Tanító néni: No, hát ott ismertük meg egymást! És ott házasodtunk össze!
Gyerekek: Ő is veterán, ő is veterán!
Tanító néni: Bizony! De azt tudjátok-e, hogy te Pircsi, meg te *(mutatja)*, és ti mind veteránok lesztek! *(nevetés, hitetlenkedés)* De bizony! Méghozzá 2000-ben! Az akkori gyerekek majd titeket keresnek meg, hogy meséljetek nekik! Es lehet, lesz majd köztetek tanító néni, akinek a tanítványai éppen így meglepődnek majd! Mert veteránnak nem születik az ember! Azzá lesz, az idő múlásával, és a tettekkel!
1. Mókus: És azzal is, hogy kimegy — aztán újra bejön!
Pircsi: *(egészen előrelép)* A jelenet így történt meg a budapesti XIII. kerületben, melyet Angyalföldnek is neveznek, annak is Thälmann utcai általános iskolájában, a harmadik bések József Attila rajában. A tanító néni Goller Lászlóné, Szabó Vilma valóban úttörő veterán. De megtörténhetett volna ez bárhol, másutt is. Így például minálunk! Mi ugyanis felkutattuk úttörőveteránjainkat névszerint???..................
Megkerestük őket munkahelyükön, levelet írtunk a távolabb élőknek. Emlékezéseiket leírtuk, és magnón rögzítettük. *(A szerkesztőség megjegyzése: a ponttal jelölt helynél a Pircsit játszó pajtás beszámol arról, kikkel találkoztatok a régi úttörők közül. Ha valami érdekeset meséltek néktek, úgy írjátok meg azt szerkesztőségünk címére!)*

A zakatolás 1949-ben a budapesti Világ Ifjúsági Találkozón az egyik legkedveltebb táncos játék volt.

A résztvevők körben állnak. Ha kicsi a kör, akkor egy vagy két játékos — ha nagyobb a kör, akkor több — a körön belül van.

1—3 ütem: A résztvevők kézfogással, jobb lábbal kezdve esetleg szökdelve, jobb menetirányban haladnak a körív mentén, a kör közepén levők pedig menetiránnyal ellentétesen. A 4. ütemre a körben levők egyet kiválasztanak és a kiválasztott előtt játékosan meghajolnak.

5—6 ütem: Jobb kar karolással szökdelve egymás körül forognak. A 6. ütem végére páros lábon dobbantanak.

7—8 ütem: Irányt váltva bal kar karolással szökdelve egymás körül forognak, a 8. ütem végére, akiket kiválasztottak, azok mennek a kör közepébe, s így helyet cserélve a játék kezdődik elölről.

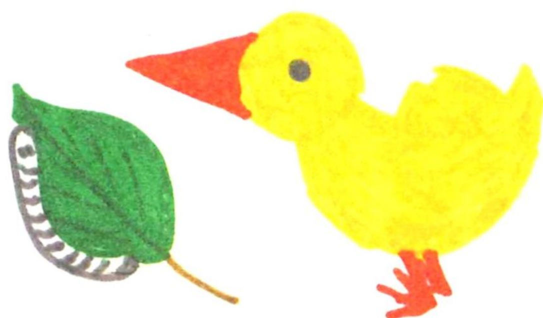

A labdajátékot hárman játsszák egy kisebb gumilabdával. A játékosok terpesztett lábbal egy vonalba felállnak. A két szélső játékos egymással szemben, a középső a cica, mindig afelé a játékos felé fordul, aki gurítja a labdát. A labdát a cica lába között kell gurítani, a másik játékosnak. Akinek a gurítását elfogta a cica, azzal helyet és szerepet cserél.

Változata: A játékosok hasonló módon állnak fel, de a labdát nem gurítják terpeszállásban tartott lábaik alatt, hanem egyenesen állva dobják egymásnak. A labdát a kinyújtott kar magasságánál feljebb nem dobhatják, alkalmat kell adni a cicának, hogy a labdát elfoghassa. **(Mogyoróska, Haider Edit gyűjtése)**

A cseresznyefa és a rigó

BIRKÁS ÁKOS rajza

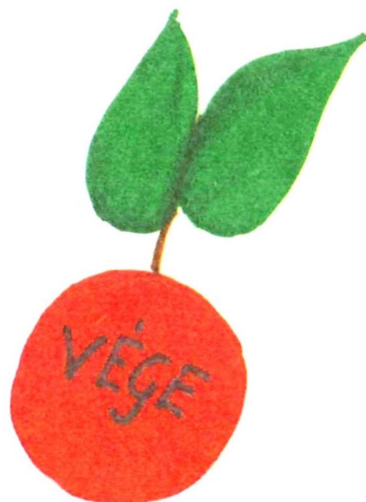

Tavasszal a kis rigócska nagy jót tett a cseresznyefával.

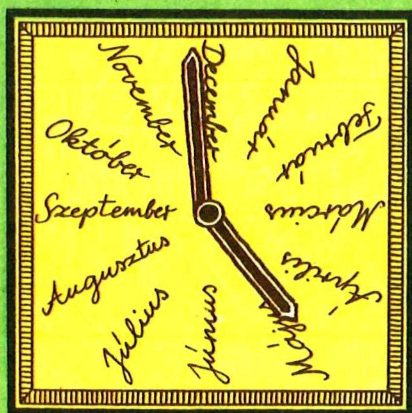

Úgy történt, hogy amikor a rigócska felébredt, valami furcsa zajt hallott. Gyorsan megmosakodott, megfésülködött és kinézett kis otthonából. Ugyan mi lehet az?
Hát mit gondoltok, mi volt az?
A bizony egy nagy hernyó volt.
És mit gondoltok, mit csinált?
Hát az bizony egy levelét dézsmálta a cseresznyefának.
Rászól a kis rigó:
Nem mégy onnan, de rögtön?!
De annak bizony beszélhetett, az csak rágta tovább nagy nyugodtan a cseresznyefa levelét. Hej, megmérgelődik a kis rigó, és nagy mérgében bekapta a hernyót.

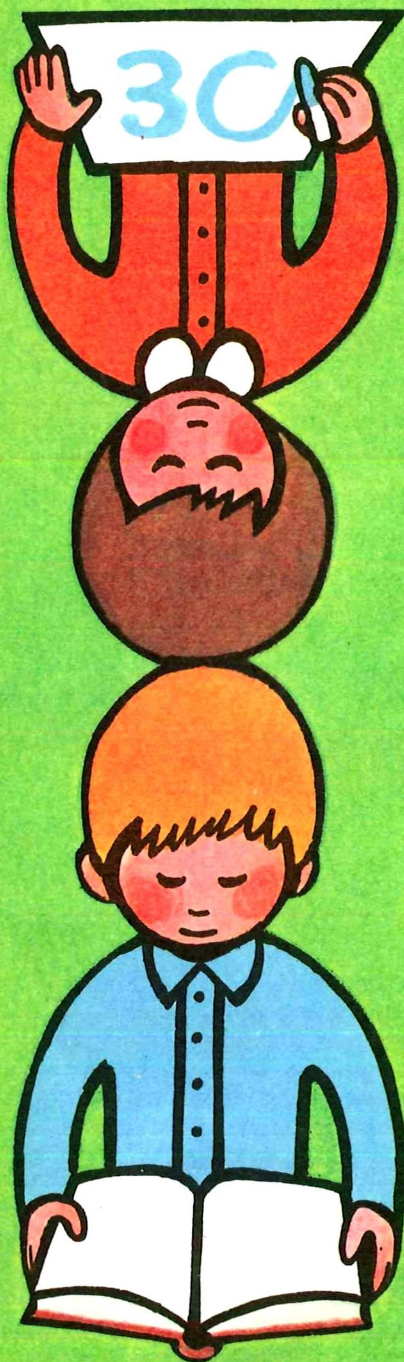
Hálálkodott is ezért a cseresznyefa, és az első érett cseresznyét a kis rigónak ajándékozta. Azóta a kis rigó nagy vidáman fütyörészget a fán.
Így volt, mese volt, aki nem hiszi, járjon utána!

Patkó Györgyi IV. c. Eger, II. sz. Ált. Iskola

Dobra verjük

Lázas lapozgatás. A pusztaegresi és sárhatvani kisdobosokat a közelmúltban nagy meglepetés érte: egymás után három alkalommal kaptak csomagot, benük szebbnél szebb mesekönyvekkel. Amikor nevelőikkel összeszámolták az ajándékokat, kiderült, hogy száznál is több új mesekönyv került hozzájuk, amelyek együttes értéke 3000 forint. Feladójuk a MALÉV IL—18-as szocialista brigádja. A pusztaegresi és sárhatvani pedagógusok a könyveket úgy helyezték el az iskolában, hogy a gyerekek bármikor elvehetik, és olvashatják őket. Olvasnak is a gyerekek rendszeresen. A pedagógusok pedig örömmel tapasztalták, hogy a kezdő olvasók olvasási készsége is határozottan javult a kis könyvtár segítségével. Így sokszorozódott meg Fejér megyében az az érték, amit a dolgozó patrónusok a kicsiknek ajándékoztak.

Győzik ötlettel. A Győri Keksz- és Ostyagyár kiszesei és a szomszédos Engels Frigyes Általános iskola úttörői mát régóta jó barátságban dolgoznak együtt.

Az úttörők sokat táboroznak a gyár vinyei turistaházában. A kiszesek felkészítették a nyolcadikos úttörőket a KISZ-életre, és közös sporteseményekben is volt részük. Több sikeres vetélkedőre emlékezhetnek, amelyek közül legérdekesebb a „Ki tud többet Engelsről" című és a pályaválasztási vetélkedő volt. Az úttörőcsapat cserében rendszeresen részt vesz a gyár ünnepségein, névadóin és KISZ-esküvőin. Segítettek a gyár udvarának rendezésében és a kerületi tereprendezési munkákban. Az idei tavaszi faültetés is közös akciójuk volt.

Az idén az idősebb testvérek gondja az, hogyan szerezhetnek az eddiginél is több örömöt az úttörőknek, mozgalmuk harmincadik évfordulóján. Vetélkedőt és aszfaltrajzversenyt rendeztek a születésnap tiszteletére. Mindkettő témája az úttörőmozgalom 30 éve. Cukrász és papírfeldolgozó szakkört szerveztek az úttörőknek. Az iskolai szünetben akár hasznosíthatják is a pajtások a szakkörben tanultakat — a gyárban, fizetésért. A szervezés és az összekötő munka egy részét az ifivezetők végzik. Úgy vélik, megéri, mert a kisdobosok és úttörők nemcsak készségesek, hanem igen ügyesek is. A csapat tagjai pedig megfogadták, ha ők is KISZ-esek lesznek, úgy segítik majd az úttörőket, ahogy a kekszgyáriak teszik most velük.

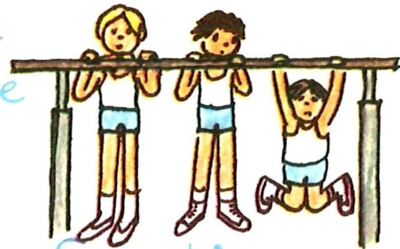
Régi játékok. Közeledik az úttörőmozgalom 30. születésnapja. Vajon vastag lesz-e az a kiadvány, melyet az évforduló alkalmából ad át az esztergomi Révész Béla Úttörőház a csapatoknak? A kötet összeállítása még nem ért véget. A tartalma mégsem ismeretlen, Komáromban pedig különösen nem. Itt jelent meg ugyanis a felhívás, amelyben régi népi játékok összegyűjtésére szólították a megye úttörőit. A felhívásra számos válasz érkezett. A gyűjtőmunka összefogását az esztergomi Révész Béla Úttörőház vállalta. Arra is kérte a gyerekeket, gyűjtsék össze a régi, házilag készített, de ma még fellelhető játékokat, mert gazdag kiállítást rendezhetnének belőlük. A régi játékokra az idős emberek szívesen emlékeznek, s megtanítják rájuk a gyűjtőket. A leírt játékokat pedig megtanulhatja bárki, aki részt vesz az úttörőház foglalkozásain, a nyári vezetőképző táborokban. Azután tovább adhatja saját őrsének, pajtásainak.

Jó lenne, ha a gyűjtőmunka a komáromiak kötetének lezárása után sem érne véget, folytatódnék Komáromban és azon is túl. Mert, mint a felhívásban olvasható: „annyi kedves élménnyel vagyunk szegényebbek, ahány játék maradt a múlt homályában"

Figyelem! Az 1976. februári számunkban az „Őrizzétek a lángot!" dal ötödik kottasorának ötödik hangja, vagyis a h elé b jelet kell írni és két b hang énekelendő!

Ajándék minden kisdobosnak. Mellékletünk bal oldali ábráját vágjátok körül. Utána a számok képecskéit a vastag fekete vonal mentén (három oldalon) nyissátok fel úgy, amint a mintarajzon látjátok. Ha a szöveges táblát alá ragasztjátok (a szürke pettyes csík mentén), a szám-ablakokat felnyitva a hat pont szövegét elolvashatjátok. Ha a kék támasztót is a helyére ragasztottátok, állítsátok a táblát a tanulóasztalotokra.

Kedves Coffi! Nemrég írtál nekem egy fáról. Én is elmesélem neked a Tornafa történetét. Úgy kezdődött az egész, hogy Pocakkal baj volt minden tornaórán. Sehogysem tudott

felhúzódzkodni a korlátra. Egyre dühösebb lett. Egy nap megvárt tanítás után. – Mit tegyek, hogy erősebb legyek? – kérdezte tőlem. – Csinálj ma

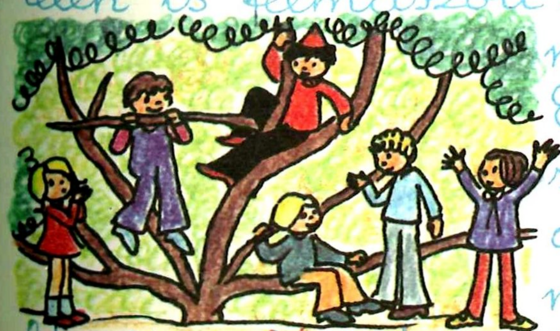

1 fekvőtámaszt, holnap 2-t, holnapután 3-at és így tovább – feleltem. Pocak felsóhajtott. – Már megpróbáltam. De egyedül nem megy. Olyan lusta vagyok...

– Akkor gyere a Tornafámhoz! – mondtam. A Tornafa egy kis erdő szélén áll, nem messze Pocakéktól. Te Coffi, ilyen fát még biztos nem láttál! Egyik ága szinte vízszintesen fut, ez éppen jó nyújtónak. Felső ágain mászkálni lehet, a legalsókon pedig hintázni szoktam. Pocak ámult-bámult. Tornázni kezdtünk. Fekvőtámaszok, aztán a nyújtó... Az első nap után Pocak izomlázat kapott, de aztán belejött. Minden nap gyakoroltunk. És egy hónap múlva felhúzódzkodott a korlátra, sőt, a rúdon és a kötélen is felmászott! Senki nem értette, mi történt Pocakkal.

Ezért meghívtuk az őrsünket és megmutattuk a titkos Tornafát. Öt perc múlva minden gyerek ott lógott a fán, és ez lett az őrsi kuckónk. Szia! P.

MARÉK VERONIKA munkája

Holecz Hajnalka II. o. Dejtár, Ált. Iskola

Postafiók 100

Legkedvesebb levelem májusban. „Kedves Űr Kata! Tudatjuk veled, hogy mi negyedikes kisdobosok már két éve járunk névadó ünnepségre, műsort adunk. Látnád, milyen aranyosak a kisbabák! Némelyik gőgicsél, van aki bömböl. De olyan is előfordul, hogy egy-egy baba elsétál a terem másik végébe, míg mi mondjuk a verset, meg éneket. Olyan nagyon szeretünk mi ide járni! Ránk a jövőben is mindig számíthatnak a kisbabák!" Szilaji Eszter kisdobos, 2805 Tatabánya, Újváros II. sz. iskola.

Ki a jó őrsvezető? Én szerintem Rigó Imre (6115 Kunszállás, Felszabadulás u. 20.), bár csak helyettes, és nagyon szűkszavúan ír magáról. „A mi őrsünk neve Küzdelem-őrs. Én nem vagyok elég jó tanuló, javítanom kell az biztos. Édesapám traktoros, édesanyám takarítónő a tsz-ben. Rájuk szeretnék hasonlítani. Szívesen fogadok minden jótanácsot levelezőpajtásoktól."

Harangozó Márta kisdobos írja (5661 Újkígyós, Bartók Béla u. 3.), hogy az ő őrsvezetőjük Rácz Mária minden foglalkozásra valami érdekes dolgot talál ki. Kitartóan foglalkozik az őrssel, soha nem hagyja magukra őket. "Persze mi is viszonozzuk a szeretetét„ — így szól a levél utolsó mondata; fontos mondat! Minden őrsvezetőnek szüksége van erre, hogy „jó", vagy „még jobb" lehessen.

Nagy Zsuzsa (4492 Dombrád, Kossuth út 39.) véleménye szerint is az őrsvezető mindig felkészülten jöjjön közéjük, azt szeretik a gyerekek. Még fontosabb, hogy legyen igazságos. Dicsérje meg azt, aki megérdemli. De ne szidja meg rögtön azt, aki megérdemli, hanem adjon előbb alkalmat a javításra. Biztosan megembereli magát másodszorra minden gyerek, és ragaszkodik is az őrsvezetőhöz.

„Őrsvezetőhelyettes vagyok. Az őrsömmel sokat énekelünk. Csupa lány tartozik oda, és szeretjük a táncdalokat is. Én magam bátor vagyok és vidám. Nem tudom, hogy jó őrsvezető vagyok-e, csak azt akartam mondani, hogy ilyen vagyok" — írja Demkó Marianna negyedikes kisdobos (3327 Novaj, Kossuth u. 1.)

Békési Ildikó harmadikos kisdobos boldogan újságolja, hogy őrsük, a Pillangó, egész évi munkájáért első díjat nyert, egy nagy társasjátékot. Felsorolja az összes tisztségviselőket, mert mindnek része van a dicsőségben. Magáról ezt írja: „Szeretek levelezni, olvasni, rejtvényt fejteni, különös dolgokat tanulmányozni. Őrsvezetőhelyettes vagyok, ezeket a dolgokat ajánlom az őrsömnek is, de nem erőltetem rájuk." (Ildikó címe: 9232 Darnózseli, Kossuth Lajos u. 12.)

Kovács Kati (2472 Kajászó, Petőfi út 20.) már úttörő, és őrsvezető a kisdobosoknál. Legfőbb törekvése, hogy hintát, homokozót, játszóhelyet szerezzen őrsének. Szívesen levelezne más őrsvezetőkkel, tapasztalatcsere céljából.

Fekete Zsuzsa (6239 Császártöltés, Zója Katalin u. 9.) és Kardos Judit (3442 Csincsetanya, Mátyás u. 19.) úttörők azt írják, érdeklődéssel olvassák rovatunkat. Ők máris őrsvezetők, és szeretnének azokhoz hasonlítani, akiket a kisdobosok, itt az újságban megdicsérnek.

Könyvbarát barátaim. Már nagyon hiányoltam őket! Régen jelentkeztek könyvbarát gyerekek, sajnálkoztam is magamban eleget. Nagy volt hát az örömöm, amikor a Könyvtáros-őrs levelét megkaptam (Címük: 5650 Mezőberény, Nagyközségi könyvtár.) Tagjai nagyon szeretnek olvasni, minden szabad idejüket a könyvtárban töltik. Segítenek a könyvtáros néninek. Most meg folyóirat-szerkesztést játszanak. Választottak főszerkesztőt, riportereket is. Szívesen leveleznének más könyvtáros őrssel. Máris bemutatom nekik — és mindenkinek — a Könyvbarát rajt. Harmadikos kisdobosok és úgy igyekeznek barátot szerezni a könyveknek, hogy társaiknak — például legutóbb a szomszéd osztálynak — könyvjelzőt adtak ajándékba. Nekem is küldtek egyet. Köszönöm és használom is; mindig az edelényi kisdobosokat juttatja eszembe (Címük: 3. sz. iskola, 3780 Edelény. November 7. út 2.)

Keresztúri Mihály (2360 Gyál, Szent István út 27.) legjobban az útleírásokat szereti, Károlyi Monika pedig a pöttyös könyveket (az ő címe: 2536 Nyergesújfalu, Tó u. 4.) Mindketten szívesen leveleznének könyvbarát gyerekekkel, hogy véleményt cserélhessenek.

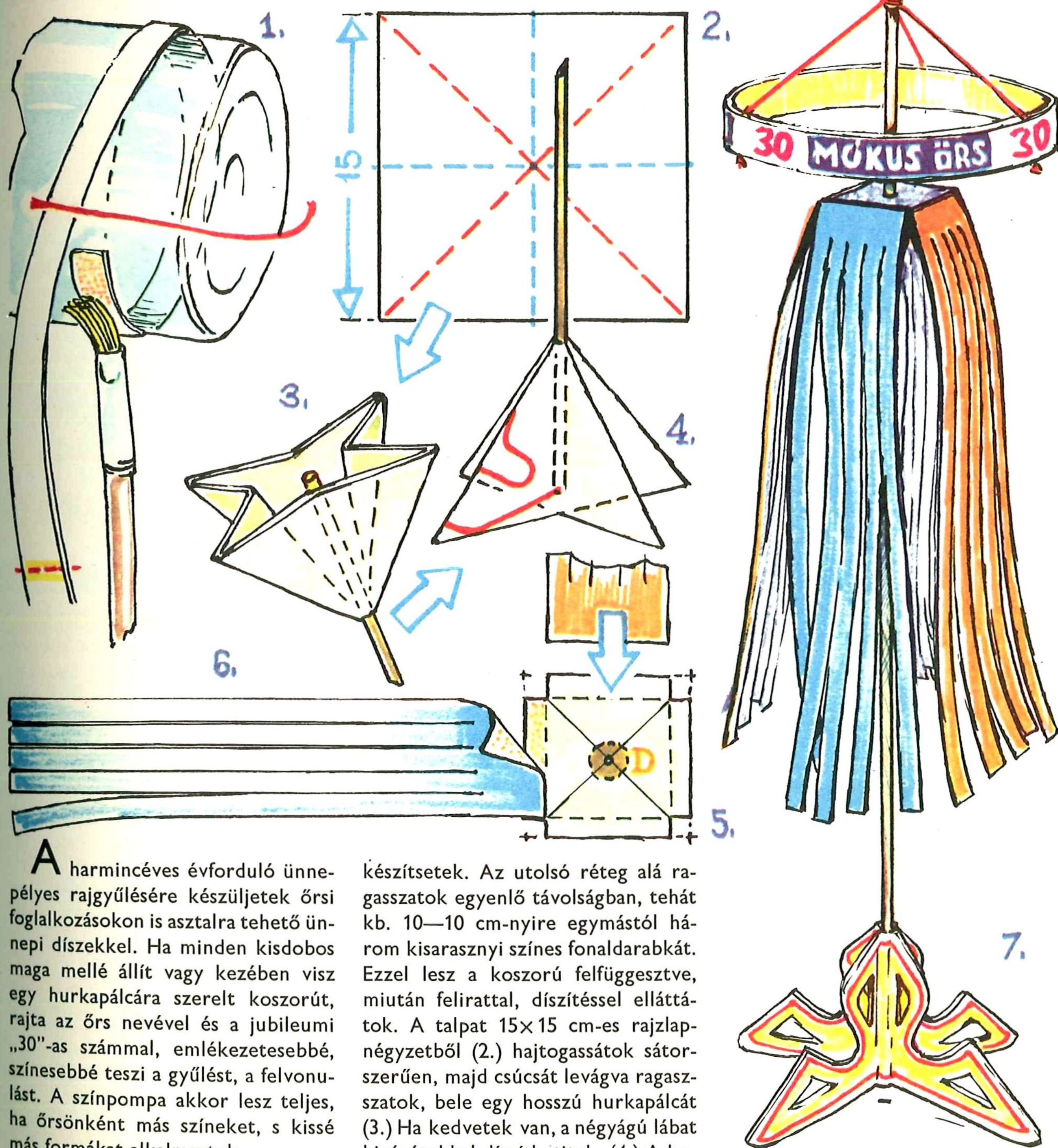
Abuczki Éva kisdobos (3646 Nekézseny, Arany János u. 63.) rengeteget olvas. Legkedvesebb három könyve a következő: Kántor Zsuzsa: Kulipintyó, Nagy Katalin: Legfeljebb három pofon, Palotai Boris: Örök harag. Mindenkinek azt ajánlja, olvassák el ezeket. Én meg azt ajánlom, illetve kérem, írd meg nekem Éva, miért tetszett neked éppen ez a három könyv annyira?

Levélvárta. Három magyar kislány kér és sürget, küldjek nekik szovjet címeket. Két magyarul tudó szovjet pajtás jelentkezik hasonló igénnyel. A magyar gyerekek címe: Seres Ildikó 4087 Hajdúdorog, Gáti u. 10.; Lovas Eleonora 4233 Balkány, Vöröshadsereg útja 20.; Borsi Edit 4087 Hajdúdorog Mátyás krt. 25. A Szovjetunióba a következők várják a levelet: Oláh Mária, 295400 Munkács, Kooperativnaja 27, Kárpátalja és Bossányi Tibor 295400 Munkács Pionír utca 14, Kárpátalja. Szerencsés levelezést kívánok!

Űr Kata

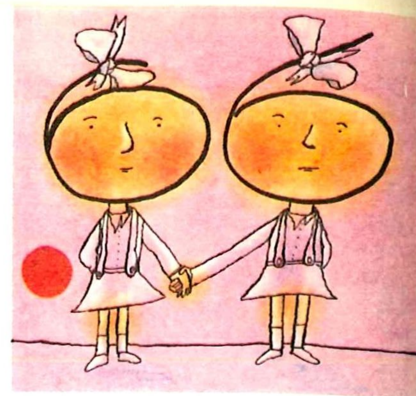
FERKAI LORÁNT

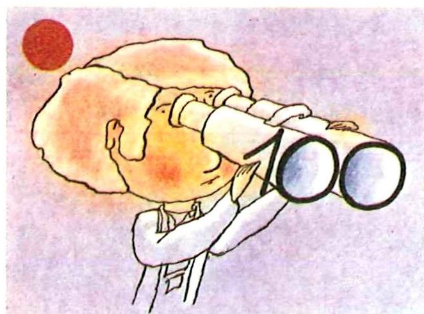
JUBILEUMI KOSZORÚ

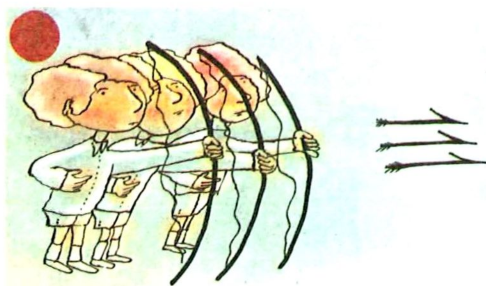
A harmincéves évforduló ünnepélyes rajgyűlésére készüljetek őrsi foglalkozásokon is asztalra tehető ünnepi díszekkel. Ha minden kisdobos maga mellé állít vagy kezében visz egy hurkapálcára szerelt koszorút, rajta az őrs nevével és a jubileumi „30"-as számmal, emlékezetesebbé, színesebbé teszi a gyűlést, a felvonulást. A színpompa akkor lesz teljes, ha őrsönként más színeket, s kissé más formákat alkalmaztok.

Maga a koszorú 2 cm széles fehér papírszalagból ragasztott gyűrű. Legjobb, ha ezt üvegen ragasztjátok meg, csemegeuborkás, konzerves üvegen. Egy körülragasztásra kb. 30 cm szalagot számítsatok — a papírcsík vastagságától függően 2—3 tekerületet (1.) készítsetek. Az utolsó réteg alá ragasszatok egyenlő távolságban, tehát kb. 10—10 cm-nyire egymástól három kisarasznyi színes fonaldarabkát. Ezzel lesz a koszorú felfüggesztve, miután felirattal, díszítéssel elláttátok. A talpat 15×15 cm-es rajzlapnégyzetből (2.) hajtogassátok sátorszerűen, majd csúcsát levágva ragasszatok, bele egy hosszú hurkapálcát (3.) Ha kedvetek van, a négyágú lábat kivágásokkal díszíthetitek. (4.) A koszorú felkötése előtt 5×5 cm átmérőjű karton-négyzetből (5.) sarkai kivágása után 1—1 cm szegély lehajlításával alakítsatok dobozka formát, s négyoldalról ragasszatok rá 20 cm hosszú, 3 cm széles, sávosan bevagdosott színes szalagpászmát. (6.) A dobozka közepére ragasszatok dugókorongocskát (D), hogy a pálcára szúráskor a kellő helyen megmaradjon. Az egész díszítmény (7.) csúcsára 5×5 cm nagy, bevagdosott színes papírból sodort bóbitát ragasszatok.

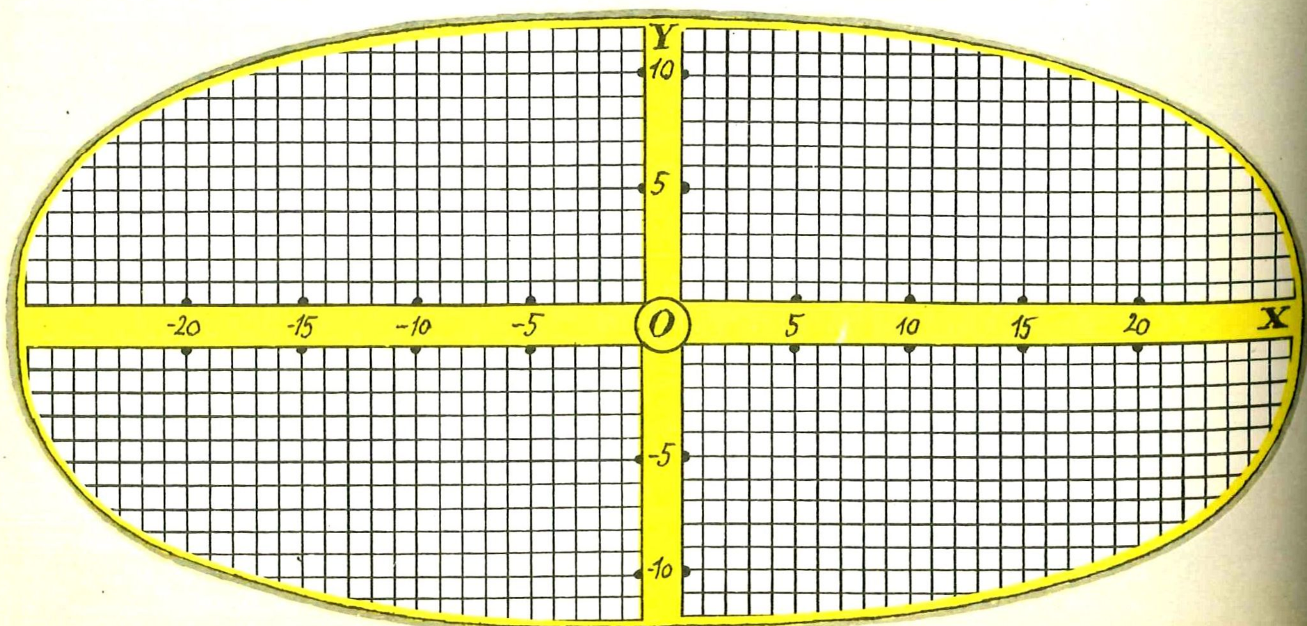
Dallos Jenő: Humoros számok

9. Itt a szám! Hol a pont?

(15;1)	(15;7)	(—2;3)	(—12;—1)	(6;—1)
(16;2)	(15;6)	(—4;3)	(— 9;—1)	(5;—2)
(16;4)		(—4;2)	(—12;—5)	(5;—4)
(15;5)		(—3;1)	(— 9;—5)	(6;—5)
(14;5)		(—2;1)		(7;—5)
(13;4)		(—1;2)		(8;—4)
(13;2)		(—1;4)		(8;—2)
(14;1)		(—2;5)		(7;—1)
(15;1)		(—3;5)		(6;—1)
		(—4;4)		

MÁJUSI* REJTVÉNYEK

①

②

FÉL ASZTALI TENISZ	+	SZERB (RÉGIESEN)
SZORZÁS SZAVA	+	VÁROSKA BUDAPESTTŐL ÉSZAKRA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12	13				
14			15						
16				17		18	19		
20		21			22			23	
24	25			26			27		
28		29	30					31	
32			33	34		35			
36									

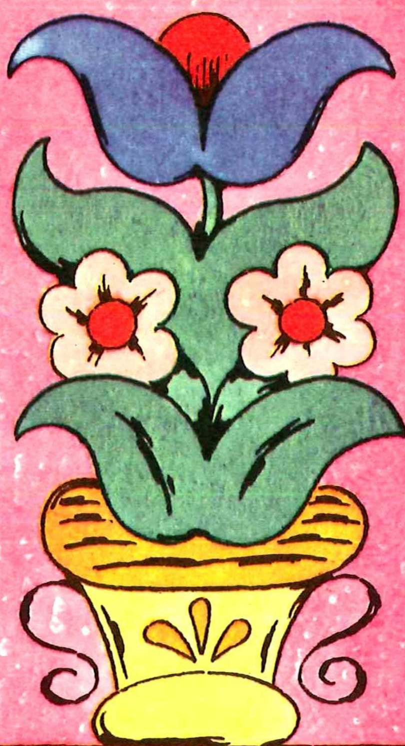
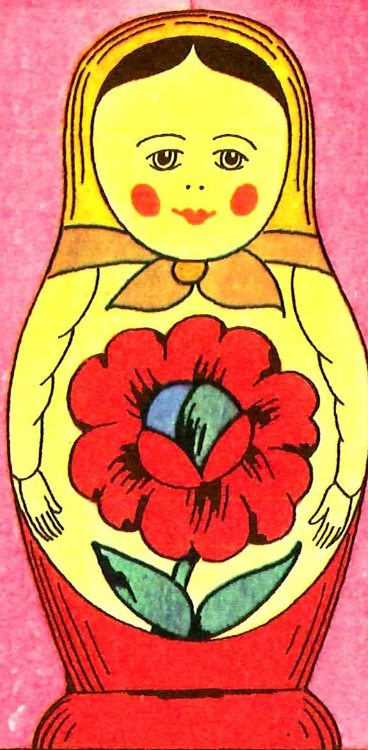
1. Anyáknapi virágcsokor négy tavaszi virága. **2.** A „népi meteorológia" e havi szereplőiből kettőt rejtettünk a betűrejtvénybe, a harmadik nevét is küldjétek be. Segítségül ennyit: két-két meghatározás jelentését kell összeadnotok. **3.** A 12 kép betűit a történetek sorrendjében olvassátok össze. Megfejtésül a tavasz egyik örömét kapjátok; „fülbevalónak" is jó!

4. Keresztrejtvény. Vízszintes: 1. Kakas, népiesen 6. Részemre 11. Szalonna jelzője 12. „Végtelen" őszi hónap (o—ő) 14. Népi szólásmondás. Ez is a májusi időjárással kapcsolatos. Folytatása a vízszintes 16. sorban 20. Nem szabad! 22. Egy szovjet folyóig 24. Szomszéd nép 27. Nem egészen meri! 28. Lakat 30. Táskaféle 31. Idősebb, rövidítve 32. Akta 34. Nem rossz 35. Akinek jól megy 36. Két ruházati cikk

Függőleges: 1. A pénz az OTP-ben... 2. Egyfajta sajt neve (o—ó) 3. Étel diákosan 4. Hiányos vas! 5. S. O. S. (Segélykérő rövidítés) 7. Beteg közepe! 8. A hímnemű juh 9. Kutyafelvigyázó (két szó) 10. Talán májusra is jellemző időjárás 13. Bevételek ellentéte 15. Már nem érdekes 17. YS 18. Zsírpárna az áll alatt 19. Dalol 21. Elza közepe 23. Orosz női név 25. Női név 26. Indulás! 29. Börtönben ül 33. Morze jel 35. Ez a nap.

Rejtvényfejtők, figyelem! E havi számunk rejtvényfejtésével háromszor három havi játékunk végére értünk. Most küldjétek be a márciusi, áprilisi, májusi megfejtéseket, és az eddigi megfejtésekért kapott képeslapokat. Ebből kiderül, kinek hány hónapban sikerült megfejtenie a rejtvényt. Akinek a kilencből legalább hét havi megfejtése sikerült, könyvjutalmat kap.

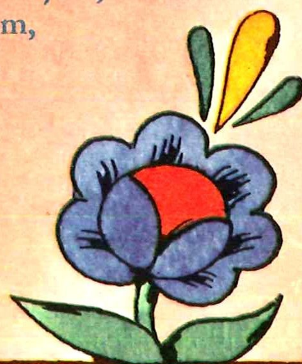
A képeslapokat mindenkinek visszaküldjük azzal együtt, amelyik az utolsó három havi megfejtésért jár. Meglepetésünk: ha a három képet helyes sorrendben felragasztjátok egy kartonlapra, új, önálló képet kaptok az erdő-mező titkairól, amelyek rejtvényeinkben szerepeltek. Tanulósarkotokat a kép kedves emlékként díszítheti.

Aj! Folyó partján a tűz ég,
Ez a kislány jaj de szép,
Kalyóda, malyóda.

Kislány haját fésüli,
Virággal is tűzdeli,
Kalyóda, malyóda.

Nőjj csak, nőjj csak, szép hajam,
Érd el karcsú derekam,
Kalyóda, malyóda.

Orosz népdal
Raics István fordítása